

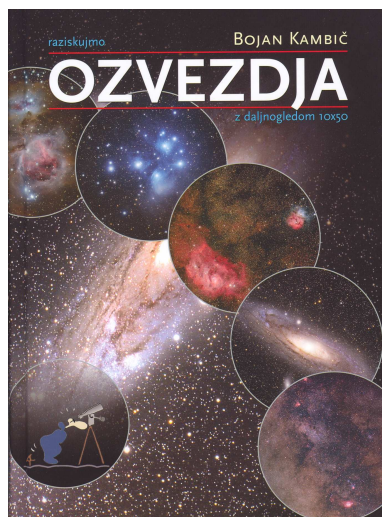
ni ostankov vulkana, iz katerega so nastali yellowstonski pojavi, dokler mu niso prišli v roke satelitski posnetki, iz katerih je razbral, da je praktično ves narodni park – kakih 9000 kvadratnih kilometrov, torej za polovico Slovenije – ostanek enega samega gromozanskega vulkana, ki je povrhu še vedno delno aktiven ...

Skratka, gre za najboljšo poljudnoznanstveno knjigo, ki sem jo kdaj imel v rokah. Ali je v njej sploh kaj narobe? Pravzaprav moram nekoliko popravljati le prevod, ki je ponekod tako nejasen ali celo zgrešen, da sem za pojasnitev moral večkrat seči po originalu. Na srečo omenjenih spodrsrljajev vendarle ni toliko, da bi bistveno zmanjšali užitek branja, knjiga sama pa je, kot sem že povedal, vredna tega, da jo večkrat vzamete v roke.

Petar Pavešić

Bojan Kambič: RAZISKUJMO OZVEZDJA Z DALJNOGLEDOM 10×50 , Cambio, Ljubljana 2007, 512 strani.

Kaj „vemo“ o nočnem nebu? Na videz poznamo nekaj ozvezdij, prepoznamo Luno in kdaj kakšen planet. Meglic, zvezdnih kopic, galaksij ali pa vsaj Rimske ceste pa na nebu skorajda ne znamo poiskati. Ni tako enostavno, kot je bilo včasih. Ko je padla noč, je magično nebo znalo pritegniti pozornost in pognati domišljijo, ki je ob opazovanju spletla nešteto zgodbic. Je bila pa tudi noč tedaj vse kaj drugega, kot je danes. Rimske ceste, svetle steze, ki jo čez nebo spelje naša Galaksija, iz mest sedaj praktično ne vidimo več, pa tudi v mrzlih, kristalno jasnih nočeh si rajši omislimo drug opravke, morda trač na TV? Žal je ta juha izgubila nekaj svojega okusa. Sol, s katero jo lahko začnimo, nam ponuja pred kratkim izdana knjiga *Raziskujmo ozvezdja z daljnogledom 10×50* , ki jo je pri založbi Cambio na svetlo spravil stari maček astronomije Bojan Kambič.

Knjiga obsega prek 500 razkošnih strani v trdni vezavi in je opremljena z obilico, žal, črno-belih skic, fotografij in map. Knjiga je razdeljena na poglavje o daljnogledih, kjer spoznamo delovanje daljnogleda ter pravilno

vzdrževanje in uporabo. Tu pridejo do izraza bogate avtorjeve izkušnje. Sledi poglavje o nebesni orientaciji in razdelitvi neba na ozvezdja. Nato v nekaj poglavjih sledi mala šola standardnega modela vesolja, kjer avtor opiše zvezde, njihov nastanek, življenje in pisan konec, nezvezdne objekte, kot so kopice, meglice in galaksije, ter navrže še nekaj zanimivosti, ki popestrijo knjigo in pritegnejo bralca, da se poskusi v opazovanju nočnega neba. Pred podrobnim seznamom ozvezdij z vsemi zanimivimi objekti, ki jih le-ta skrivajo, doda avtor še nekaj praktičnih napotkov za opazovanje. V seznamu ozvezdij je pokrito celotno nebo, ki ga vidimo z naših geografskih širin. S preglednimi simboli so označene posebne zanimivosti, ki koristijo začetnikom pri lažji izbiri opazovanega objekta. Pri obilici objektov avtor doda kakšno dodatno zanimivost, ki opazovanje naredi še za odtенок privlačnejše. Edino, kar v knjigi pogrešam, je opis planetov in njihovega plesa po nebu. Nedvomno bi avtor tudi o tem lahko povedal precej zanimivega, zato upajmo, da nas razveseli z nadaljevanjem. Knjiga je primerna za začetnike v astronomiji, ki imajo v lasti enega najpreprostejših pripomočkov za opazovanje – binokular ali daljnogled. Dodam opozorilo, da bodoči bralci tvegajo odvisnost: če nimate dovolj močne volje, vas čaka obilica neprespanih noči, od njih množica hladnih, po vsej verjetnosti si boste omislili še kakšen teleskop in fotoaparat.

Knjigo lahko naročite pri DMFA–založništvo po članski ceni 35,99 EUR.

Aleš Mohorič

VESTI

ZOISOVE NAGRADE IN PRIZNANJA ZA ZNANSTVENORAZISKOVALNO DELO V LETU 2007

V unionski dvorani v Ljubljani so 21. 11. 2007 slavnostno podelili najvišje državne nagrade za znanstvenoraziskovalne in razvojne dejavnosti za leto 2007. Med nagrajenci so bili trije fiziki in en matematik. Prof. dr. **Svjetlana Fajfer** (redna profesorica na Fakulteti za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani in sodelavka Instituta Jožef Stefan v Ljubljani) je prejela Zoisovo nagrado za vrhunske znanstvene in razvojne dosežke na področju fizike osnovnih delcev, prof. dr. **Sandi Klavžar** (redni profesor za diskretno in računalniško matematiko na Fakulteti za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru) Zoisovo nagrado za vrhunske znanstvene in razvojne dosežke na področju matematike, doc. dr. **Viktor Kabanov** (znanstveni